

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 3, Jeseniova 96/2400

Jeseniova 96/2400, 130 00 Praha 3

Identifikátor školy: 600 036 201

Termín konání orientační inspekce: 5. - 8. listopadu 2001

Čj.	019 619/01-5115
Signatura	oa3cv103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola byla zřízena MČ Praha 3 a je od ledna 1996 příspěvkovou organizací. Má dlouholetou tradici ve vedení tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy. Spádovou oblastí školy je část území Prahy 3, do sportovních tříd jsou přijímáni žáci z celé Prahy.

Škola v tomto školním roce poskytuje základní vzdělání ve 28 třídách 1. - 9. ročníku. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2, Základní škola a podle vzdělávacího programu čj. 29 738/96-22-50, Základní škola s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy.

Poslední úplné znění Zřizovací listiny bylo vydáno na základě usnesení zastupitelstva Městské části Praha 3 ze dne 26. června 2001. Z Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, které vydal Školský úřad Praha 3 dne 6. října 1999 vyplývá, že škola sdružuje základní školu s povolenou kapacitou 641 žáků, školní družinu a školní klub s kapacitou 180 dětí a školní jídelnu pro výdej 600 jídel. Porovnáním těchto stavů s údaji uvedenými v zahajovacím výkazu škol (MŠMT) V 3-01 bylo zjištěno, že byla překročena povolená kapacita školy o 37 žáků. Ředitel školy písemně žádal o zvýšení kapacity školy dne 30. června 2001.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Chemie

Výuka je organizována v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, týdenní dotace vyučovacích hodin jsou ve všech třídách dodrženy. Zpracované tematické plány obsahují dlouhodobé rozvržení učiva a zařazení většího počtu laboratorních prací. Postrádají témata o chování obyvatelstva za mimořádných situací. Příprava učitelky na jednotlivé hodiny byla zodpovědná a pečlivá.

Předmět učí začínající pedagožka, která splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka probíhá v odborné pracovně vybavené digestoři a demonstračním stolem s přívodem vody. Rozvod plynu je v současnosti nefunkční. Místnost má dobrou estetickou úroveň, motivační výzdobu a je vybavená starším žakovským i úložným nábytkem. Vybavenost kabinetu pomůckami je dostačující, do výuky však nebyly zařazeny. Žáci se vzdělávají podle učebnic schválených MŠMT ČR.

Všechny hospitované hodiny byly vedené v tradičním pojetí. V úvodu proběhlo frontální procvičování, orientační opakování nebo klasifikované zkoušení. Náročnost otázek byla přiměřená znalostem a věku žáků. Srozumitelný výklad často probíhal bez jejich většího zapojení, formou monologu vyučující s převahou její aktivity nad činností dětí. To se projevilo postupným poklesem zájmu a pozornosti některých z nich. Logický sled učiva navazoval na předcházející znalosti. Zápisy do sešitů byly přiměřeně dlouhé, s častou spoluúčastí žáků na jejich tvorbě. Procvičovací část výuky byla oživena zařazením aktuálních problémů souvisejících s probíranou tematikou. Rezervy jsou ve využívání kooperativních způsobů práce, v aplikaci demonstračních i žakovských pokusů, demonstračních pomůcek a didaktické techniky i ve využití softwaru.

Úvodní motivace spočívala v popisu průběhu a cíle hodiny. Ojedinele bylo k průběžné motivaci využíváno pozitivní hodnocení zvládnutého úkolu a vlastní zkušenosti dětí. Jejich aktivita byla velkou měrou ovlivněna ochotou vyhovět požadavkům vyučující a jen v menší míře vyplývala ze zájmu. Učitelka klasifikovala práci, občas hodnocení nevysvětlila. Žáci nejsou vedeni

k hodnocení vlastní práce. V závěru hodiny vyučující nezhodnotila konkrétní činnost při hodině.

Atmosféru výuky ovlivňovala ochota žáků akceptovat dohodnutá pravidla chování a schopnost učitelky zaujmout danou třídu. Občas se ve výuce objevily projevy nekázně a nezájmu, způsobené zejména tím, že žáci nedostávali smysluplné a tvořivé úkoly a nebyli dostatečně zaangažováni. Negativem bylo i tolerování jednoslovných odpovědí a to i při klasifikovaném zkoušení. Učitelka měla k žákům pěkný vztah, který byl zřejmý ze způsobu komunikace.

Vyučování je v souladu se schválenými učebními dokumenty MŠMT ČR. Plánování a příprava výuky má velmi dobrou úroveň. Podmínky výuky jsou průměrné. V organizaci, aplikovaných formách a metodách výuky jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze. V motivaci a hodnocení, stejně tak komunikaci a interakci jsou citelně slabá místa.

Vzdělávání v chemii je průměrné.

Matematika 5. - 9. ročník

Časová dotace hodin matematiky i obsah učiva odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu. Pedagogové vypracovali tematické plány a probírané učivo jim odpovídalo. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. Do výuky matematiky 9. ročníku je začleněna průběžná příprava na přijímací zkoušky, která je rozšířená v předmětu cvičení z matematiky. Tento volitelný předmět je zařazen i v 6. ročníku, aby žákům usnadnil přestup z 1. na 2. stupeň. Umožňuje hlubší procvičení probíraného učiva. Žáci mají možnost chodit na bezplatné doučování. Předmětová komise plní dlouhodobě funkci metodického orgánu. Bezprostřední příprava na výuku byla zodpovědná a pečlivá.

Matematiku ve škole vyučuje celkem pět učitelů, z toho jsou tři odborně a pedagogicky způsobilí, jeden učitel je způsobilý pouze pedagogicky a jeden je bez odborné a pedagogické způsobilosti. Vzdělání si doplňuje studiem na dvou vysokých školách. Podnětnost prostředí se vyznačuje rozdílnou nápaditostí, většina učeben je funkčně vybavena novým žakovským nábytkem. Používané učebnice tvoří ucelené řady a mají schvalovací doložku MŠMT ČR. Učební pomůcky, jejichž část je již zastaralá, jsou umístěny v poloodborných pracovnách. V hodinách byly málo využívány. Žáci jsou dlouhodobě motivováni účastí v matematických soutěžích Pythagoriáda, Klokán a Matematická olympiáda, kde dosahují velmi dobrých výsledků.

Převážně frontálně vedená výuka vycházela z aktivní spolupráce žáků s pedagogy. Byla ojediněle doplňována prací ve skupinách, soutěžemi nebo modelováním matematických pojmů. Při stanovení matematických zákonitostí učitelé vhodně uváděli příklady s postupnou gradací náročnosti, upevňovali znalosti žáků a rozšiřovali je o nové poznatky. Struktura jednotlivých hodin a neustálé úsilí vyučujících přimět děti k jejich maximálnímu výkonu pozitivně ovlivňovaly kvalitu velké části výuky. V některých případech pedagogové dostatečně nereflektovali aktuální stav třídy a málo využívali aktivizující vyučovací metody. Jejich činnost převážila nad aktivitou dětí. Vnitřní diferenciaci podle jejich individuálních schopností nebyla téměř uplatňována. Samostatná práce sloužila k upevnění učiva. Učitelé se při ní zaměřovali na individuální práci a pomoc prospěchově slabším žákům. Zadané domácí úkoly byly přiměřené rozsahem a vycházely z učiva probíraného v hodině.

Úvodní motivace spočívala v popisu průběhu a cíle hodiny. Pedagogové málo zařazovali průběžné pozitivní hodnocení. Případné nejasnosti ochotně vysvětlovali, pochopení látky si však ne vždy efektivně ověřili. Někteří i z časových důvodů opomíjeli shrnutí probíraného učiva a závěrečné zhodnocení práce. Klasifikace písemných prací byla přiměřená se zřetelným

vyznačováním chyb.

Verbální i neverbální projev vyučujících byl převážně dobrý, pouze ojediněle ovlivněný nervozitou, která ale práci dětí výrazněji neovlivnila. Žáci správně užívali odbornou terminologii, včetně specifických zápisů. Učitelé nebyli vždy dostatečně důslední při vyžadování zdůvodnění zvoleného postupu a slovního doprovodu při řešení příkladů na tabuli, někdy tyto činnosti prováděli místo dětí. Rezervou v rozvoji komunikace bylo tolerování jednoslovných odpovědí. Ze žakovských reakcí a jejich odpovědí lze soudit na dobrou úroveň znalostí.

Výuka probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty MŠMT ČR. Její plánování a příprava je na velmi dobré úrovni. Podmínky výuky jsou v souhrnu nadprůměrné. V organizaci, aplikovaných formách a metodách má výuka velmi dobrou úroveň. V motivaci žáků i jejich hodnocení, stejně tak i v komunikaci mezi žáky a učitelkou, ale i žáky navzájem jsou pozitivní a negativní v rovnováze.

Celkově je výuka matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (přírodopis, přírodověda, vlastivěda, zeměpis)

Časová dotace vyučovacích hodin sledovaných předmětů je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Členění učiva do jednotlivých ročníků a kontinuitu výuky upravují vyučující na základě svých zkušeností a s přihlédnutím k obsahům učebnic, které tvoří ucelené řady. Méně zkušení vyučující konzultují tuto problematiku se svými kolegy v předmětových komisích nebo metodických sdruženích. Učitelé sestavují tematické plány v různé kvalitě. Často jsou velmi stručné, někdy postrádají časové rozvržení a pro vlastní výuku nemají podstatný význam. Bezprostřední příprava pedagogů na jednotlivé hodiny je většinou pečlivá a zodpovědná, daná dosavadní pedagogickou zkušeností. V sedmém ročníku si žáci mohou rozšířit své znalosti ve volitelném předmětu přírodopisný seminář. Výuka je doplněná plánovanými návštěvami zoologické zahrady, planetária, exkurzemi a účastí na obvodních a dalších soutěžích. Plánování laboratorních prací a cvičení v terénu někteří vyučující neprovádějí, přestože tyto činnosti zpravidla realizují.

S výjimkou jedné učitelky, která nemá kvalifikaci pro výuku, jsou všichni vyučující pedagogicky způsobilí, odborná způsobilost chybí dvěma pedagogům. Výuka probíhá v kmenových třídách, dvě z nich mají charakter polooborných pracoven. Tomu odpovídá jejich vybavení a aktuální výzdoba. Někteří učitelé citlivě dbají na větrání a regulaci světla. Vybavenost kabinetů vyučovací technikou, literaturou a pomůckami je průměrná. Využívání materiálních pomůcek se u jednotlivých pedagogů značně liší, někteří je málo zapojují do výuky. Audiovizuální technika byla zařazena jen zřídka. Rezerva je v aplikaci pomůcek z kabinetů 2. stupně některými učitelkami 1. stupně.

V rámci frontální výuky vyučující často užívali metodu řízeného rozhovoru. V menší části výuky aplikovali skupinové vyučování, práci ve dvojicích nebo individuální zaměstnání. Struktura hodin byla zpravidla členěna na úvodní opakování, výkladovou část a občas i závěrečné shrnutí. Při výuce žáci vhodně využívali učebnice. Systém zápisů do sešitů byl funkční a vyhovoval potřebám domácí přípravy. Věcná správnost interpretovaných poznatků v přírodopise a v předmětech 1. stupně byla na vysoké úrovni. Zeměpisné učivo v některých hodinách učitelé prezentovali s drobnými nepřesnostmi a chybami. Vytvářené vědomosti nebyly součástí uceleného poznatku, ale nabývaly charakteru izolované informace.

V úvodu vyučující seznamovali žáky s plánem hodiny. Motivačně efektivně zařazovali zajímavá fakta a překvapivé informace. Pozitivně motivoval i promyšlený způsob podání sděleného faktu a spoluúčast žáků 1. stupně na rozvíjení poznatků. Učitelé občas motivačně vhodně využívali

mezipředmětových souvislostí. Ve způsobu kontroly žákovských sešitů se přístupy vyučujících odlišovaly, převážovala občasná a namátková kontrola. Cílené a pravidelné hodnocení spojené s opravou nedostatků bylo spíše výjimkou. Hodnocení práce dětí bylo přiměřené svou četností i obsahem, k závěrečnému hodnocení někdy pro nedostatek času nedošlo. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení žáci neprováděli.

Atmosféra výuky se vyznačovala klidem a v naprosté většině hodin vzájemným respektem. Pravidla chování byla známá a akceptována. Ve vztahu k výuce se žáci projevovali většinou pasivně, komunikační aktivita byla na straně vyučujících. V rozvíjení komunikativních schopností žáků jsou rezervy.

Plánování a přímá příprava výuky mají velmi dobrou úroveň. Podmínky výuky jsou v souhrnu průměrné. V organizaci výuky, účelnosti a vhodnosti použitých metod a forem práce jsou zjištěná pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Účinnost motivace a způsob hodnocení jsou průměrné, stejně jako interakce a komunikace.

Vzdělávání v bloku přírodovědných předmětů je průměrné.

Tělesná výchova

Výuka tělesné výchovy probíhá podle výše uvedeného vzdělávacího programu. Časová dotace předmětu odpovídá učebním plánům a skladba učiva je v souladu s cíli vymezenými v učebních osnovách. Vyučující učí podle tematických plánů, jejichž úroveň je velmi rozdílná. Od podrobně a promyšleně zpracovaných až po velmi stručné, které mají spíše formální charakter. Na výuku tělesné výchovy navazují v odpoledních hodinách pohybově zaměřené zájmové kroužky např. aerobic, atletické kroužky. Žáci ze tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy se účastní atletických tréninků organizovaných Sportovním klubem

ZŠ Jeseniova, s nímž škola velmi úzce a efektivně spolupracuje. Tuto spolupráci koordinuje Rada sportovních tříd složená z vedení školy, vedoucího trenéra, ostatních trenérů a třídních učitelů sportovních tříd. Rada se schází čtyřikrát ročně. Škola organizuje lyžařské výcvikové zájezdy a pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy tři tematická sportovní soustředění v průběhu školního roku i o hlavních prázdninách. Výsledkem usilovné a obětavé práce učitelů i trenérů a vstřícného přístupu dětí k předmětu je jejich umístění na předních místech v mnoha soutěžích na obvodní, krajské i republikové úrovni např. v Poháru starosty Prahy 3, v Poháru rozhlasu, v Poprasku a v atletických přeborech Prahy i České republiky.

Tělesnou výchovu vyučuje na 2. stupni celkem osm učitelů. Pět z nich splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Dvě vyučující jsou bez pedagogické i odborné způsobilosti a jedna splňuje způsobilost pouze pedagogickou. Pro výuku má škola k dispozici dvě tělocvičny vybavené náradím. Větší, o rozměrech 24x12 m, je převážně využívána pro výuku sportovních her a gymnastiky. V menší, o rozměrech 9x9 m, probíhá většinou kondiční cvičení, výuka gymnastiky a výuka tělesné výchovy na 1. stupni. Dále je k dispozici venkovní hřiště s umělým povrchem (běžecká dráha, sektory pro jednotlivé atletické disciplíny, volejbal, basketbal) a pískové hřiště pro plážový volejbal. K posilování a relaxaci ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy škola využívá dvě posilovny a saunu. Na základě smlouvy i plavecký bazén, který není v areálu školy. Žáci při hodinách používají míče a náčiní, jichž je k dispozici dostatečné množství. Tělocvičny, hřiště a sociální zařízení odpovídají psychohygienickým podmínkám. V pozdních odpoledních hodinách jsou sportoviště využívána komerčně.

Tělesná výchova ve třídách s klasickou výukou probíhá 2x týdně po 45 minutách. Ve třídách s rozšířenou výukou 3x týdně, z toho 2x v devadesátiminutových blocích. V těchto třídách dále probíhají v odpoledních hodinách tréninky, sauna, relaxace nebo plavání pod hlavičkou

Sportovního klubu ZŠ Jeseniova.

Výuka ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy byla na velmi vysoké úrovni. Skladba všech zhlédnutých hodin byla promyšlená. Často docházelo ke střídání činností, metod a forem práce. Vynikající byla souhra a koordinace pedagogů působících najednou v téže hodině. Všechny vyučovací jednotky splňovaly od nástupu přes rozcvičení a hlavní náplň po závěrečné relaxační a vyrovnávací cvičení všechny nároky na moderní výuku tělesné výchovy. Efektivita cvičení a fyzická zátěž žáků byly velmi vysoké. Ukázky předvedené pedagogy byly bezchybné. Učitelé kladli důraz na výběr a vysvětlování významů cviků. V průběhu celé hodiny individuálně hodnotili a opravovali žáky. Vkládali vhodně soutěživé hry. Organizační pokyny byly zcela zřetelné, jasné a pochopitelné. Komunikace s žáky probíhala hladce. V případech, kdy žáci cvičili s určitým zdravotním omezením, přistupovali k jejich výuce pedagogové individuálně. Žáci byli vedeni k fair play jak při drobných soutěživých hrách, tak při míčových hrách. Byli vedeni k poskytování dopomoci svým spolužákům a při náročnějších cvičích bylo důsledně dbáno na bezpečnost žáků.

Ve výuce tělesné výchovy v ostatních třídách byly používány také různé metody a formy práce. Hodiny byly velmi dobře připravené, organizační pokyny byly srozumitelné. V ojedinělých případech docházelo k metodickým chybám při nácviku některých dovedností a občas byly zhlédány rezervy v pestrosti výběru cviků. V jednom případě vážla komunikace mezi pedagogem a žáky.

Ve všech hodinách bylo vidět zaujetí pedagogů, také ze cvičení žáků byla zřejmá radost z pohybu. Jejich dovednosti byly na vysoké úrovni. V každé vyučovací jednotce žáci byli individuálně opravováni a hodnoceni. Žáci ze sportovních tříd si pro sebekontrolu a motivaci vedou tréninkové deníky, kde si zaznamenávají své výkony. Tělesná výchova na 2. stupni se věnuje na začátku roku vstupním kontrolám atletické výkonnosti. Děti mají možnost porovnávat osobní výkonnost v průběhu let i mezi sebou navzájem.

Pěkný kamarádský přístup a výrazné osobnosti pedagogů ovlivňovaly kladně atmosféru v tělesné výchově. Celkový přístup školy k předmětu se projevil často aktualizovanými nástěnkami, výstavkou ocenění a pohárů úspěšných žáků.

Plánování a příprava výuky jsou promyšlené a většinou velmi dobré. Stejně tak materiální podmínky. Personální podmínky jsou vynikající pouze u tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy, u běžných tříd jsou průměrné. Organizace, formy a metody výuky jsou při vedení hodin tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy zcela mimořádné. Ve výuce ostatních tříd byly zaznamenány rezervy v pestrosti a výběru cvičení a v ojedinělých případech i chyby v metodice výuky. Motivace a hodnocení jsou nadprůměrné. Stejně tak interakce a komunikace mezi učiteli a žáky.

Celkově je výuka tělesné výchovy ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy hodnocena jako vynikající a v ostatních třídách jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Vzdělávání v přírodovědných předmětech (přírodopis, přírodověda, vlastivěda, zeměpis), v chemii, v matematice a tělesné výchově má celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry ředitele tvoří ucelenou představu, vychází z jeho dlouholeté pedagogické praxe a reflektují podmínky regionu. Na jejich základě je vytvořen podrobný roční Plán práce na školní rok 2001/2002. Je členěn do pěti kapitol a postihuje adresně činnosti školy z hlediska řízení, plánování, organizování, kontroly a styku s institucemi. Ze záznamů provozních porad a pedagogických rad je zřejmý podíl a spoluúčast pracovníků školy na tvorbě plánů. Tyto materiály mají charakter střednědobého a krátkodobého plánování. K úplnosti jim v některých oblastech chybí stanovení termínů splnění a zodpovědnosti konkrétních pracovníků. Velmi vhodně je pojatý plán ročníkových prověrek ve vybraných předmětech, na kterém se podílí tzv. grémium pedagogů, určuje zaměření diagnostické práce a svými rozbory připravuje cenné podklady pro sebeevaluaci školy. Na Plán práce navazuje Plán řízení a kontroly na školní rok 2001/2002. Systém plánování je zakončen praktickými týdenními plány, které jsou umístěné ve sborovně a reflektují aktuální potřeby výchovy i vzdělávání. Volitelné předměty jsou plánovány v dostatečné počtu (16 skupin) podle aktuálních personálních možností a zájmu žáků. Letos si mohou žáci vybírat ze 14 zájmových kroužků.

Vzhledem k velikosti, podmínkám a zaměření školy je kvalita, rozsah a účelnost plánování na velmi dobré úrovni.

Organizování

S ohledem na velikost školy je řízení charakterizováno delegováním kompetencí na dva zástupce a na nižší články řízení (Kolégium a Radu sportovních tříd, Grémium učitelů, předmětové komise a metodická sdružení). Statutární zástupce se stará o 2. stupeň, ve vedení je dále zástupkyně pro 1. stupeň. Výchovný poradce je jmenován a pravidelně spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Prahy 3. Jeho konzultační hodiny jsou zveřejněny v rámci konzultačních hodin ostatních pedagogů.

Základním dokumentem organizování je Organizační řád, který se zabývá jednotlivými oblastmi života školy, jeho součástí jsou další interní dokumenty. Vnitřní řád školy vytváří dostatečný rámec pro její provoz. Metodická sdružení a předmětové komise rozpracovávají problematiku související s příslušnými oblastmi vzdělávání. Dochází zde k vzájemné spolupráci pedagogů, kteří provádí rozbory výsledků vzdělávání, připravují diagnostické prověrky a soutěže. Pedagogická rada plní roli poradního orgánu ředitele, což dokládají podrobné zápisy z jednání.

Kontrolovaná povinná dokumentace, související se sledovanou výukou, je vedena v souladu s platnou legislativou. Na dílčí nedostatky ČŠI vedení školy upozornila (např. duplicita řadových čísel, chybné značení ročníků a tříd, vedení katalogových listů na kopiích). V třídních knihách a v žákovských knížkách jsou někdy zápisy s malou vypovídací hodnotou. Pedagogická dokumentace související s činností školní družiny je správně vedena. Výroční zpráva byla vypracována v souladu s platnou legislativou. Personální dokumentace je uložena u ředitele školy v řádně uzamčené skříni, čímž je zabezpečena ochrana osobních dat. Spisy jednotlivých zaměstnanců jsou založeny v samostatných deskách. Některé složky obsahují doklady o osobních údajích, které měly být každému zaměstnanci vráceny zpět nebo včas skartovány ve smyslu platných právních předpisů (jedná se např. o kádrové materiály, životopisy atd.). V některých deskách nebyly uloženy všechny předepsané osobní doklady, chyběly např. výpisy z rejstříku trestů, lékařská vysvědčení.

Informační systém je promyšleně propracovaný, cílený k pracovníkům školy, žákům i rodičům. Uvnitř školy používá standardních mechanismů (školní rozhlas, nástěnky, osobní kontakt). Zákonní zástupci jsou zpravováni o škole na začátku školního roku prostřednictvím školního časopisu JES96, dále pak na třídních schůzkách (4x ročně) a mohou využívat konzultace s učiteli nebo výchovným poradcem. Vedení úzce spolupracuje s Hlavní radou SRPŠ. Škola pořádá jedenkrát ročně Den otevřených dveří a dvakrát ročně akademii. Sportovní úspěchy žáků jsou zveřejňovány v denním tisku, aktuální příspěvky škola publikuje v regionálním časopise "Radniční noviny". Moderním způsobem informování je kvalitně vypracovaná webová stránka školy.

V organizaci výuky pro tento školní rok byly zjištěny nedostatky v překročení povolené kapacity školy a k nesprávné organizaci školního klubu, který nesplňuje legislativně stanovené podmínky (viz kapitola Další významná zjištění).

Organizování odpovídá potřebám školy, částečné nedostatky jsou ve vedení povinné dokumentace, pozitiva převažují v oblasti informačního systému a v činnosti metodických orgánů školy. Celkově je organizování průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel uplatňuje demokratický styl řízení založený na vyzdvižení kladů a podpoře tvořivosti pedagogických pracovníků. Dokladem úspěšnosti jeho práce je skutečnost, že dokázal získat kvalitní učitele, trenéry sportovních tříd a udržet stabilizovaný pedagogický sbor. Ve škole existuje ovzduší porozumění, vstřícnosti a spolupráce, což podporuje i dobré vztahy k žákům, k jejich rodičům i k veřejnosti. Přednosti, nedostatky a kvalitu práce pedagogických pracovníků ředitel dobře zná a dokáže toho využívat při zadávání úkolů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy. Účastní se ho velká část učitelů, ale menší část vychovatelek školní družiny. Začínající učitelé jsou uváděni v tomto školním roce vedením školy, se kterým pravidelně konzultují vzniklé problémy. Škola má vypracovaný vnitřní platový předpis. Kritéria pro přiznání nenárokových složek platu jsou stanovena a pedagogové jsou s nimi prokazatelně seznámeni. Osobní příplatek a mimořádné odměny používá ředitel školy jako motivační složku platu na základě kvality odváděné práce a za mimořádné činnosti vykonané nad rámec povinností pedagoga.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plán řízení a kontroly na školní rok 2001/2002 je přehledně rozpracován a slouží vedení školy ke kontrolní činnosti. Jeho součástí je kontrola rozborů za více let z hlediska vybraných předmětů na základě výsledků diagnostických prověrek. Výstupy z kontrol slouží vedení školy pro další práci. Závěry jsou součástí jednání s pedagogy i ostatními zaměstnanci školy. O všech pracovnících má vedení školy dobrý přehled a při zachování principu pozitivního přístupu staví na jejich schopnostech a možnostech. Hospitační činnost je v letošním roce počtem sledovaných hodin přiměřená, v loňském roce byla sporadická. Při rozbořech vyučovacích hodin, prováděných vedením školy v přítomnosti inspektorů, prokázal ředitel i zástupci dobrou znalost sboru a citlivý přístup při probírání kladů a nedostatků zhlédnutého vyučování.

V systému, rozsahu a účinnosti kontrolních mechanismů převažují pozitiva.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Kontrolované období - rok 2000

Rozhodující část (70,9 %) finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu na NIV byla čerpána na mzdy zaměstnanců, zbývající částku tvoří zákonné odvody a povinné plnění do FKSP. Za účetní období roku 2000 byl vykázán kladný hospodářský výsledek, jeho podstatnou část tvořily nevyčerpané mzdové prostředky z důvodů vysoké nemocnosti v závěru kalendářního roku.

Základní škola provozuje se souhlasem zřizovatele vedlejší doplňkovou činností, zejména pronájem nemovitostí a pořádání odborných kurzů a vzdělávacích akcí. Z této činnosti vede oddělené účetnictví, ve sledovaném roce vykázala kladný hospodářský výsledek. Získané finanční prostředky z předchozích let i z roku 2000 byly (po schválení zřizovatelem) rozděleny do rezervního fondu, do fondu odměn a dále použity dle svého účelu pro potřeby školy.

Porovnáním rozpisu rozpočtu roku 2000 s výkazem zisku a ztrát zpracovaného ke dni 31. prosince 2000 bylo zjištěno, že údaje uvedené v těchto dokladech jsou navzájem v souladu.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace byly ve sledovaném období dodrženy. Statistický výkaz (MŠMT) P1-04 byl řádně vyplněn, údaje v něm uvedené souhlasí s jednotlivými zůstatky v hlavní účetní knize a s ostatní účetní evidencí. Ve škole byly vypracovány stručné mzdové předpisy. Kritéria pro vyplácení nenárokových složek mzdy jsou stanovena a veřejně přístupná, jejich výši navrhuje ředitel písemně v rozmezích dle platných právních předpisů. Mzdovou agendu zpracovává škola soukromá firma. Kontrolou předložených mzdových listů bylo zjištěno, že zařazení pedagogických pracovníků do příslušných platových tříd je stanoveno ve smyslu platné legislativy. Na platových výměrech potvrzených ředitelem a příslušným zaměstnancem je stanovena pouze platová třída a výše platového tarifu bez uvedení ostatních pravidelně měsíčně poskytovaných složek platu, což není v souladu s platným právním předpisem. Mzdové prostředky byly v roce 2000 posíleny z fondu odměn, z rezervního fondu byly současně refundovány příslušné částky povinných odvodů.

Přidělené finanční prostředky na OPPP byly vyčerpany v plné výši na proplacení uzavřených dohod o pracovní činnosti a o provedení práce. Tyto dohody obsahují požadované náležitosti ve smyslu platné legislativy a předmět plnění vždy souvisí s potřebami školy.

Zásady pro čerpání finančních prostředků FKSP jsou dodrženy ve smyslu platných právních předpisů.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Nedílnou součástí základní školy je školní družina a školní klub i školní jídelna. Z hlediska objemu přidělených finančních prostředků respektuje škola rozpočet jako celek a v průběhu roku je přiděluje dle nároků a potřeb jednotlivých složek. Finanční účetnictví pro školu a školní družinu vede a zpracovává ekonomka školy, vedoucí školní jídelny provádí jednotlivé účetní operace týkající se jídelny, samostatně vede její pokladnu a ručně připravuje účetní podklady, které předává ekonomce ke konečnému vyúčtování.

Značná část ONIV byla čerpána na učebnice, dále pak na učební pomůcky, cestovné, služby-plavání, školení a vzdělávání, ochranné pracovní pomůcky, ošatné a ostatní služby. Namátkově vybrané účetní doklady (faktury a pokladní doklady) mají předepsané náležitosti, jsou řádně vyúčtovány se státním rozpočtem a jsou v souladu s účtovou osnovou pro příspěvkové organizace. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vedeny analytickou evidencí. Vzhledem k zaměření školy byla provedena kontrola soupisů pořízených učebních pomůcek určených pro tělesnou výchovu. Bylo zjištěno, že v roce 2000 byly zakoupeny především sportovní potřeby určené pro doplnění stávajícího vybavení, např. hokejky, míče, brašny atd. V rámci úzké spolupráce má základní škola uzavřenou smlouvu s mimoškolním Sportovním klubem, který škole bezúplatně zapůjčuje sportovní zařízení a vytváří podmínky k zabezpečení přípravy žáků (zejména sportovních tříd).

Kontrolou vybraných dodavatelských faktur a pokladních dokladů bylo zjištěno, že nákup učebnic a učebních pomůcek byl hospodárný a efektivní.

Inventarizace prostředků v hotovosti je prováděna ve smyslu platných právních předpisů, její evidence je vedena pečlivě a přehledně. Hmotné odpovědnosti za svěřený majetek a závazky jsou řádně uzavřeny.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Předložená výroční zpráva o hospodaření školy obsahuje požadované body ve smyslu platné legislativy.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu nepřekročilo objem stanoveného příspěvku a bylo využito efektivně a hospodárně pro účely jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům. Finance získané v rámci své doplňkové činnosti v předchozích letech (včetně roku 2000) byly použity na pokrytí dalších pro školu potřebných výdajů, které nemohly být zabezpečeny z přiděleného státního rozpočtu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchova mimo vyučování

Školní družina

Školní družina (dále ŠD) dle výkazu o základní škole k 30. září 2001 vykazovala 161 dětí, ke dni inspekce měla 157 žáků, kteří jsou rozděleni do 6 oddělení. Výchovnou činnost ve školní družině zajišťuje šest vychovatelek, z nichž jsou tři odborně a pedagogicky způsobilé, jedna splňuje pouze podmínky pedagogické způsobilosti a dvě jsou bez potřebné kvalifikace pro práci vychovatelky ŠD. Oddělení školní družiny mají k dispozici pouze jednu vlastní klubovnu, která je užívána kromě běžné výchovné činnosti i pro ranní družinu a odpolední koncovou družinu. Ostatní oddělení jsou ve třídách 1. stupně. Prostory školních tříd jsou pro činnosti upravovány pouze výjimečně.

Organizační řád školní družiny je zpracován, není však celoročně vyvěšen. Neobsahuje ustanovení o školním klubu. Týdenní plány v přehledech výchovné činnosti nejsou vždy strukturovány do jednotlivých aktivit a neumožňují kontrolu činnosti. Nejsou zpracovávány a zveřejňovány konkrétní týdenní plány jednotlivých oddělení, které by motivovaly žáky a informovaly rodiče o činnosti ŠD.

V odděleních školní družiny je klidné a radostné ovzduší. Vychovatelky mají k dětem vřelý vztah a vykazují vysokou míru empatie. Při výchovném působení se snaží navozovat v dětech kladné emoce. Mezi vychovatelkami školní družiny a učitelkami školy je dobrá spolupráce. Menší profesionální připravenost vychovatelek se projevuje v režimových momentech, kdy vychovatelky nemají všechny žáky ve svém zorném poli nebo nemají pro zvolené zaměstnání dostatek prostoru v přidělených školních třídách. Motivace je nahrazována pokynem k zahájení činností, na závěr není vždy prováděno závěrečné zhodnocení, které by motivovalo k dalším aktivitám. Náměty zaměstnání žáků jsou stereotypní. Převažující výtvarné a rukodělné aktivity jsou zaměřeny k bezprostřednímu naplnění volného času. Nejsou využívány pro rozvoj tvořivosti a dostatečného vytváření návyků pro správné aktivní trávení volného času. Pobyt žáků venku je vhodně strukturovaný od organizovaných činností ke spontánním aktivitám ve vymezeném prostoru. Pro pobyt dětí venku je málo využíván částečně upravený prostor před bočním vchodem do ŠD.

V hodnocení školní družiny jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Školní klub

Součástí školy je i školní klub, který dle statistického výkazu má jednu skupinu s 32 žáky. Činnost klubu je zúžena na sociální službu pro žáky 5. tříd a zájmové útvary pro žáky sportovních tříd. Provoz klubu zajišťuje jedna vychovatelka s úvazkem 6 hodin týdně. Školní klub je pojat autonomně bez vazeb na školní družinu. Řád školní družiny neupravuje podmínky činnosti klubu, vlastní řád klubu vydán nebyl.

Školní klub není pojat jako otevřené zařízení přístupné všem žákům. Jeho činnost není zveřejněna. Nemá vlastní vyhrazené prostory. Příspěvek na činnost školních družin a školních klubů stanovený usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy dne 11. 1. 1996 ve výši 100 Kč není ve školním klubu vybírán.

Školní klub nesplňuje legislativně stanovené podmínky a je proto hodnocen jako nevyhovující.

Zájmové útvary (kroužky)

Škola nabízí řadu zájmových tělovýchovných útvarů a kroužků rozvíjejících záliby dětí. Některé kroužky vedou učitelé, jiné provozují další subjekty v pronajatých prostorách školy. Učitelé vedou zájmové útvary kvalitně a dodržují zásady pedagogiky volného času.

Kroužky jsou hodnoceny jako vynikající.

Aktivity výchovy mimo vyučování jsou hodnoceny celkově jako průměrné.

Stravování žáků a zaměstnanců školy

Pozitivním zjištěním je kvalita stravování. Školní jídelna při základní škole připravuje v hlavní činnosti pro své strávnicky denně výběr ze tří až osmi druhů jídel. Připravované pokrmy jsou velmi chutné, vzhledově lákavé, nabízený sortiment je pestrý, bohatý na zeleninové přílohy, ryby, mléčné výrobky a ovoce. Každý den je nabízeno kromě čaje i mléko. V jídelně není zaveden objednávkový systém, vedoucí jídelny určuje počty připravovaných jídel dle svých zkušeností.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina vydaná usnesením zastupitelstva MČ Praha 3 č. 292 ze dne 26. 6. 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 21/99 - ORSO ze dne 1. 10. 1999
- Vybrané třídní knihy za školní rok 2000/2001 a 2001/2002, třídní výkazy a katalogové listy žáků 2. stupně, vybrané žákovské knížky, sešity a další práce žáků, rozvrh hodin, protokoly a záznamy o provedených kontrolách, organizační řád, školní řád, záznamy z pedagogických rad, z provozních porad, záznamy o práci ve volitelných předmětech, zápisy metodických sdružení a předmětových komisí, kniha úrazů
- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za školní rok 2000/2001
- Jmenovací dekrety a potvrzení ve funkci pro ředitele školy, personální dokumentace včetně dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků ve vztahu ke sledované výuce, přehled o úvazcích učitelů
- Pedagogická dokumentace školní družiny (6 přehledů výchovně vzdělávací činnosti, docházkové sešity, zápisové listky), zápisy z pedagogických porad vychovatelek, rozpis služeb vychovatelek
- Vnitřní dokumenty k činnosti ŠD: Vnitřní řád ŠD, směrnice ředitele školy o způsobu zařazování dětí do ŠD, náplň práce vedoucí vychovatelky, celoroční plán ŠD
- Koncepce, plánování, hospitační záznamy a další fakultativní dokumentace ředitele školy
- Podkladová dokumentace ČŠI
- Vnitřní ekonomické předpisy, vnitřní mzdový předpis, mzdové listy za rok 2000
- Hlavní účetní kniha a výkaz zisku a ztrát k 31. 12. 2000
- Výkaz škol (MŠMT) P 1 - 04 k 31. 12. 2000
- Platové výměry pedagogických pracovníků pro rok 2001, kritéria pro přiznání osobního ohodnocení
- Vedení pokladny, vybrané pokladní doklady a faktury za rok 2000
- Přehled čerpání provozní dotace za rok 2000
- Přehled čerpání prostředků FKSP za rok 2000
- Dohody o pracovní činnosti a o provedení práce za rok 2000

ZÁVĚR

Ve škole byla provedena orientační inspekce zaměřená na posouzení průběhu a výsledků vzdělávání a hodnocení podmínek vzdělávání v přírodovědných předmětech (přírodopis, přírodověda, vlastivěda, zeměpis), v chemii, v matematice a tělesné výchově.

- *Škola plně naplňuje zvolené vzdělávací programy (Základní škola, Základní škola s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy).*
- *Výraznou dlouhodobou profilací školy je tělesná výchova. Úroveň vzdělávání je ve třídách s rozšířenou výukou v tomto předmětu vynikající.*
- *Kvalita organizace, forem a metod výuky je v závislosti na osobnosti jednotlivých pedagogů velmi rozdílná. Převažuje tradiční skladba výuky charakterizovaná vysokou*

aktivitou učitele, kooperativní techniky učení se objevují jen výjimečně. Motivace spočívá většinou v prezentaci učiva. Hodnocení je vedeno snahou objektivně posoudit výkon žáka, klasifikace je někdy uplatňována mechanicky, často bez jejího odůvodnění. Kvalita komunikace je mimo jiné ovlivněna používanými převážně frontálními metodami práce, osobností učitele a ochotou žáků akceptovat dohodnutá pravidla.

- *Materiální podmínky pro tělesnou výchovu jsou vynikající.*
- *Kontrola a sebehodnocení jsou prováděny u sportovních tříd důsledně a velmi pravidelně. Čtyřikrát za rok se schází Rada sportovních tříd, kde jsou kontrolní mechanismy jedním z bodů programu. Ve výroční zprávě jsou seznamy úspěšných sportovců nejen ze tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy. Umístění žáků v soutěžích jsou zaslouženým sebehodnocením školy, která přistupuje k výuce tělesné výchovy s entuziasmem, odpovědností a vysokou odborností.*
- *Podmínky vzdělávání jsou v zásadě funkční. V oblasti organizování jsou dílčí nedostatky ve vedení povinné dokumentace a v organizaci školního klubu.*
- *Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly ve sledované oblasti využity účelně.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Křest'ánová	Jana Křest'ánová, v. r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslava Kněnická	Jaroslava Kněnická, v. r.
	PaedDr. Alena Klímová	Alena Klímová, v. r.
	Mgr. Josef Černý	Josef Černý, v. r.
	Mgr. Bedřich Hájek	B. Hájek, v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Marie Kiliesová	

V Praze dne 23. listopadu 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. listopadu 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Vladimír Palásek

Vladimír Palásek, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OŠ MHMP, Praha 4	2001-12-28	019 650/01-5115
Zřizovatel: MČ Praha 3	2001-12-28	019 649/01-5115

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.